

Лесишин Христина Андріївна
(*наук. керівник – канд. техн. наук, доцент Марковець О. В.*)
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПОШУКОВИХ СИСТЕМ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГЕНЕАЛОГІЧНОГО ДЕРЕВА

Важко уявити сучасний світ без інформаційних технологій. Вони спрощують та покращують життя людей. Простими словами, інформаційні технології – це все, що пов'язано з обробкою, зберіганням, передачею даних та аналізом інформації. До них належать і пошукові системи.

Основний принцип роботи пошукової системи можна розділити на такі кроки:

1. Індексція вебсторінок: пошукова система постійно сканує інтернет, щоб знайти нові вебсторінки та зміни на вже наявних. Коли пошукова система знаходить нову вебсторінку, вона зберігає копію цієї сторінки та індексує її з використанням спеціальних алгоритмів.
2. Аналіз контенту сторінки: пошукова система аналізує контент вебсторінки, щоб зрозуміти, про що вона. Для цього використовуються різноманітні методи, як-от аналіз ключових слів, оцінка якості контенту, оцінка релевантності та ін.
3. Ранжування результатів: коли користувач вводить запит у пошукову систему, вона повертає список вебсторінок, які найбільш відповідають запиту. Цей список сторінок відсортований за релевантністю та іншими критеріями, що враховуються алгоритмами пошукової системи.
4. Виведення результатів: пошукова система відображає список вебсторінок, які найбільш відповідають запиту користувача. Результати можуть відображатися в різних форматах, як-от звичайний текст, зображення, відео, новини та інші.

Пошукові сервіси можна вважати однією з найбільш розповсюджених інформаційних технологій у повсякденному житті. Вони використовуються для пошуку інформації на різні теми, від розваг до наукових досліджень. Найбільш популярна пошукова система – це всім відомий Google, щодо українських пошукових систем, то це – Meta. З їх допомогою можна знайти все, що завгодно. Ці сервіси можуть стати у нагоді під час пошуку інформації про родичів та складання свого родоводу. І тут важливу роль відіграє оцифрування документів. Чим більше документів буде оцифровано, тим більше інформації ми зможемо знайти про своє походження, рідних і под. Оцифрування документів – це процес перетворення фізичних документів (паперових, книжкових тощо) у цифровий формат, збереження та оброблення цієї інформації на електронних пристроях. Цей процес дає змогу знаходити, зберігати та передавати документи швидко. Оцифрування документів має низку переваг: цифрові документи займають мало місця, можуть бути швидко передані з одного пристрою на інший, можливий їх пошук для вивчення або дослідження.

На основі цих технологій (пошукових сервісів) було розроблено онлайн-сервіси, за допомогою яких можна дізнатися про своє походження, своїх родичів, розробити родинне дерево. Одними з найпопулярніших таких сервісів є: FamilySearch, MyHeritage та Geni. Оскільки традиційні методи зберігання інформації в архівах важкодоступні, такі сервіси дуже полегшують процес дослідження роду.

FamilySearch – це безкоштовний онлайн-ресурс для генеалогічних досліджень, створений Церквою Ісуса Христа Святих Останніх Днів. FamilySearch містить понад 4 мільярди історичних записів, включно з записами цивільного стану, записами про католицьке та протестантське хрещення, шлюби та смерті, записами перепису населення, записами імміграції, військовими записами та багатьма іншими, що допомагає людям зрозуміти і відстежити своє коріння. Ресурс також дає змогу створювати сімейні дерева, шукати родичів за допомогою генетичного тестування. У FamilySearch є багато партнерів зі всього світу, включно з багатьма урядовими архівами та бібліотеками, що, зі свого боку, надає більший доступ до історичних записів. Також на вебсайті можна скористатись інструментом «Дослідницька вікіпедія», за допомогою якого можна знайти поради щодо проведення генеалогічного дослідження і зв'язати

тися з іншими дослідниками. FamilySearch має навчальний центр, який надає безкоштовний доступ до онлайн-курсів та вебінарів із генеалогії.

MyHeritage – генеалогічний ресурс, який дає змогу зареєстрованим учасникам шукати предків, створювати власні сімейні дерева, обмінюватися фотографіями і відео. Вебсайт був запущений у 2005 році, і з того часу він розрісся до понад 12 мільярдів історичних записів з усього світу, а також понад 100 мільйонів сімейних дерев, створених користувачами. MyHeritage також пропонує послуги тестування ДНК, щоб допомогти користувачам виявити своє етнічне походження та встановити генетичні відповідності. Побудова генеалогічного дерева є безкоштовною, але для деяких функцій, як-от доступ до певних історичних записів і розширених інструментів аналізу ДНК, потрібна платна підписка. MyHeritage також пропонує мобільний додаток для пристроїв iOS та Android, який дає змогу користувачам отримувати зручний доступ до своїх генеалогічних дерев і результатів ДНК на ходу.

Geni – це сервіс для генеалогічних досліджень, який був запущений у 2007 році. Платформа дає змогу користувачам створювати сімейні дерева та спілкуватися з іншими користувачами для співпраці в їх дослідженні. Користувачі можуть запрошувати членів сім'ї приєднатися до свого генеалогічного дерева та вносити в дерево інформацію, фотографії та документи. Платформа також дає змогу користувачам ділитися своїми родинними деревами та співпрацювати з іншими дослідниками, щоб заповнити прогалини у своїх дослідженнях. Geni пропонує розширені функції, як-от Smart Matching, який автоматично шукає збіги між вашим сімейним деревом та іншими деревами на платформі, і Record Matching, який сканує історичні записи та пропонує потенційні збіги для людей у вашому сімейному дереві. Geni також пропонує різноманітні інструменти, які допомагають користувачам упорядковувати та візуалізувати свої родинні дерева, зокрема діаграми, часові шкали та карти. Цей сервіс має і безкоштовні, і платні плани. Безкоштовний план дає змогу користувачам створювати та редагувати сімейні дерева, співпрацювати з іншими користувачами та отримувати доступ до основних функцій, як-от Smart Matching і Record Matching. Платний план під назвою Geni Pro надає додаткові функції, як-от пріоритетна підтримка, розширені функції пошуку та можливість експортувати дані вашого сімейного дерева. Geni інтегрується з кількома іншими платформами генеалогічних досліджень, включно з MyHeritage, Ancestry.com і FamilySearch. Ця інтеграція дає змогу користувачам імпортувати та експортувати дані між платформами, полегшуючи обмін і співпрацю в дослідженнях. Користувачі можуть зробити свої дерева загальнодоступними чи приватними, а також можуть контролювати доступ певних осіб і гілок свого дерева. Geni також пропонує інструменти для об'єднання дублікатів профілів і вирішення суперечливої інформації, щоб забезпечити точність вашого сімейного дерева.

Отже, пошукові системи є корисним інструментом для формування генеалогічного дерева, оскільки вони забезпечують доступ до великої кількості інформації, що може допомогти у пошуку родичів та предків.

Список використаних джерел

1. Марковець О. В., Паздерська Р. С. Використання новітніх технологій для забезпечення комунікації у сфері менеджменту організацій. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2019. № 6(118). С. 7–18.
2. FamilySearch. URL: <https://www.familysearch.org/uk/>
3. MyHeritage. URL: <https://www.myheritage.com.ua/>
4. Geni. URL: <https://www.geni.com/>

